

Екінші деңгейдегі банктердің кредиттеу жөніндегі құжаттаманы жүргізу ережелерін бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 1999 жылғы 16 тамыз N 276 қаулысы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 1999 жылғы 24 қыркүйекте тіркелді. Тіркеу N 904. Қаулының күші жойылды - ҚР Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының 2007 жылғы 23 ақпандағы N 49 қаулысымен.

Ескерту: Қаулының күші жойылды - ҚР Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының 2007 жылғы 23 ақпандағы N 49 (қолданысқа енгізілу тәртібін 3-тармақтан қараңыз) қаулысымен.

Қазақстан Республикасындағы екінші деңгейдегі банктер қызметінің нормативтік құқықтық базасын жетілдіру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы қаулы етеді:

1. Екінші деңгейдегі банктердің кредиттеу жөніндегі құжаттаманы жүргізу ережелері бекітілсін және Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелген күннен бастап күшіне енгізілсін.

2. Заң департаменті (Шәріпов С.Б.) Банктік қадағалау департаментімен бірлесіп осы қаулыны және Екінші деңгейдегі банктердің кредиттеу жөніндегі құжаттаманы жүргізу ережелерін Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде тіркесін.

3. Банктік қадағалау департаменті (Жұмағұлов Б.Қ.) Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелген күннен бастап екі апта мерзімде осы қаулыны және Екінші деңгейдегі банктердің кредиттеу жөніндегі құжаттаманы жүргізу ережелерін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің облыстық филиалдарына және екінші деңгейдегі банктерге жіберсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары М.Т.Құдышевке жүктелсін.

Ұлттық Банк Төрағасы

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы
Ұ л т т ы қ Б а н к і Б а с қ а р м а с ы н ы ң

1999 жылғы 16 тамыздағы

N 276 қаулысымен

бекітілген

Екінші деңгейдегі банктердің кредиттеу жөніндегі құжаттаманы жүргізу туралы ережелері

Ескерту: Бүкіл мәтін бойынша "сыйақы (мүдде)", "сыйақыны (мүддені)" деген сөздер тиісінше "сыйақы", "сыйақыны" деген сөздермен ауыстырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2001 жылғы 31 қаңтардағы N 15 қаулысымен.

Ескерту: Ереженің барлық мәтіні бойынша "кредит шарты", "кредит шартының", "кредит шартына" деген сөздер "банктік заем шарты", "банктік заем шартының", "банктік заем шартына" деген сөздермен, талаптарды біреуге беру туралы шарттың", "талаптарды біреуге беру туралы шарт", "талаптарды біреуге беру туралы шартқа" деген сөздер "ақша талабын (факторингті) басқаға беру арқылы қаржыландыру шартының", "ақша талабын (факторингті) басқаға беру арқылы қаржыландыру шарты", "ақша талабын (факторингті) басқаға беру арқылы қаржыландыру шартына" деген сөздермен, "талап етуді біреуге беру шарты", "талап етуді біреуге беру шарттары" деген сөздер "ақша талабын (факторингті) басқаға беру арқылы қаржыландыру шарты", "ақша талабын (факторингті) басқаға беру арқылы қаржыландыру шарттары" деген сөздермен ауыстырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2002 жылғы 1 тамыздағы N 279 қаулысымен.

Осы Ережелер Қазақстан Республикасы Президентінің "Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңдарымен банктердің жұмысын инспекциялау және банк жүйесіндегі кредит тәуекелін басқару жүйесін жетілдіру жөніндегі қаржы рыногын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау жөніндегі уәкілетті органға (бұдан әрі - уәкілетті орган) жүктелген функциясын орындауға арналған талаптарын қамтамасыз ету мақсатында кредиттеу жөніндегі құжаттаманы жүргізуге байланысты Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріне және кредиттік серіктестіктерге қойылатын талаптарды белгілейді.

Ескерту: Кіріспе өзгертілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2002 жылғы 1 тамыздағы N 279 қаулысымен, ҚР Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау жөніндегі агенттігі Басқармасының 2004 жылғы 21 тамыздағы N 248 қаулысымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Ережелердің мақсаттары үшін мынадай ұғымдар пайдаланылады:

- **"негізгі борыш"**, **"кредит сомасы"** - банктің кредитке берген ақша сомасы;

- **"кредит бойынша сыйақыны"** - берілген кредиттің негізгі борышқа (кредит сомасына) қатысына қарай банкке тиесілі ақшаның жылдық мөлшерінен есептеп шығарылған, процентпен көрсетіліп белгіленген ақысы;

- **"кредиттің өтелуі"** - кредиттің және сол бойынша сыйақының ставкасының сомасының қайтарылуы;

- **"кредиттік желі"** - банктің қарыз алушыға кредит алу уақытын өзі белгілеуге мүмкіндік беретін талаптар негізінде, бірақ кредиттеудің мұндай формасы үшін банктің ішкі кредиттік саясатымен және шартпен белгіленген сома және уақыт шегінде қарыз алушыны кредиттеу міндеттемесі;

- **"кредиттің шарттары"** - кредит беру шарттары, бұған сыйақының мөлшері, қарыз алушының міндеттемелерін орындауды қамтамасыз ету туралы шарттар, кредитті өтеу мерзімі, сондай-ақ осыларға сәйкес әрбір жеке кредит бойынша тәуекелді төмендетуге бағытталған айрықша шарттар жатады;

- **кредиттік скоринг** - заемшыны-жеке тұлғаның кредит алу қабілетін сапалық және сандық сипатқа негізделген математикалық немесе статистикалық моделдің көмегімен, не оның ішінде заемшының тұрақты және жеткілікті кірісін, жұмыс орнының және қызметін, ағымдағы кәсібі бойынша жұмыс ұзақтығын, кепіл түріндегі қолайлы жылжымайтын мүлікті, оның ішінде банктік операциялардың жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар немесе басқа банктер алдындағы несиелік берешекті, банктік операциялардың жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың немесе банктердің кредиттері бойынша кредит беру жөніндегі төлем тәртібін, кредиттік тарихты қосқандағы бағалау жүйесі;

- **инвестициялық заем (кредит)** - бұл мынадай талаптарға сәйкес келетін заем (к р е д и т) :

1) заем мерзімі жеті және одан астам жылдар;

2) заем шартының талаптарымен тез арада өтеуге (толық немесе ішінара) тыйым салу белгіленген;

3) материалдық өндірісті, өндірістік және көлік инфрақұрылымын құруға, кеңейтуге және жетілдіруге бағытталған кешенді іс-шараларды іске асыруды қарастыратын заңды тұлғаға оның бизнес-жоспарына сәйкес беріледі;

- **тұтынушы заемы** - кәсіпкерлік қызметті жүзеге асырумен байланысы жоқ тауарларды, жұмысты және қызмет көрсетуді сатып алуға жеке тұлғаларға арналған заем;

- **тұтынушылық заем** - тұрғындарға тұтыну тауарларын алуға берілетін заем.

Ескерту: 1-тармақ толықтырылды, өзгертілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2001 жылғы 31 қаңтардағы N 15 қаулысымен, 2002 жылғы 1 тамыздағы N 279 қаулысымен, 2003 жылғы 21 сәуірдегі N 130 қаулысымен, 2003 жылғы 4 тамыздағы N 287 қаулысымен.

Ескерту: 1-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау жөніндегі агенттігі Басқармасының 2004 жылғы 25 қыркүйектегі N 269 қаулысымен .

2. Банк өзінің ішкі кредиттік саясатына және заем операцияларын өткізудің жалпы шарттарына сәйкес кредит береді.

Банктің талап ету құқы болған немесе әлі бар әрбір кредит бойынша құжаттаманың есебі кредиттің түріне, қарыз алушының санатына, талап ету құқын сатып алу әдісіне қарамай осы Ережелерге сәйкес жүргізіледі.

Егер Қазақстан Республикасының заңдарында басқаша көзделмеген болса, банк кредитті лизинг шарты немесе ақша талабын (факторингті) басқаға беру арқылы қаржыландыру шарты негізінде береді.

Ескерту: 2-тармақ өзгертілді және толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2001 жылғы 31 қаңтардағы N 15 қаулысымен , 2002 жылғы 1 тамыздағы N 279 қаулысымен.

3. Банктік заем шартында міндетті түрде мыналар болуға тиіс:

1) кредиттің мақсаты, заемшы берген тиісті бизнес-жоспарға немесе заемның технико-экономикалық негіздемесіне және/немесе заемшының өтінішіне сәйкес, заемшы берген тиісті бизнес-жоспарға немесе заемның технико-экономикалық негіздемесіне және/немесе заемшының өтінішіне сәйкес;

2) берілетін кредиттің жалпы сомасы;

3) кредиттің валютасы;

4) кредитті өтеу мерзімі және ол бойынша сыйақы;

5) кредитті өтеу әдісі;

6) қамтамасыз ету (түрі, сомасы);

7) сыйақының ставкаларының мөлшері;

8) заемшы заңды тұлғаның банкке ұсынатын есебінің түрлері мен мерзімдері;

9) заемшының ол туралы мәліметтерді кредиттік бюроларға беру келісімінің, сондай-ақ тараптардың өз міндеттемелерін орындауына байланысты ақпараттың болуы туралы нұсқау .

Ескерту: 3-тармаққа толықтырулар енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2002 жылғы 1 тамыздағы N 279 қаулысымен , ҚР Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау жөніндегі агенттігі Басқармасының 2004 жылғы 21 тамыздағы N 248 қаулысымен , 2004 жылғы 25 қыркүйектегі N 269 қаулысымен .

4. Банк жорамалданған қарыз алушыдан осы Ережелерге және банктің ішкі құжаттарына сәйкес кредитке байланысты құжаттаманы жүргізуге қажетті қосымша ақпарат тапсыруын сұратуға құқылы.

5. Кредит берген банк ақша талабын (факторингті) басқаға беру арқылы қаржыландыру шарты негізінде немесе Қазақстан Республикасының заңдарында

көзделген басқа әдіспен өзінің талап ету құқын басқа біреуге беруге құқылы. Жаңа кредит беруші кредит бойынша өзінің талап ету құқын жаңадан жасалған шарт негізінде ғана басқа біреуге беруге құқылы.

6. Банкпен шарттың үлгі нысанын пайдаланбай жасалатын кредит беру, заемшының міндеттемелерді орындауды қамтамасыз етуі, кредит беру бойынша борышты талап етуді немесе аударуды басқаға беру жөніндегі банктің уәкілетті органы оның ішкі кредит саясатына сәйкес не осы үлгі нысанның өзгеруіне сәйкес бекіткен шартқа банктің заң қызметкері оның Қазақстан Республикасының заңдар актілерінің талаптарына сәйкестігін растау мақсатымен қ о л қ о я д ы .

Кредит беру шарттарының өзгеруі (қайта құрылуы) банктік заем шартына, кепіл шартына, банктік заем шарты бойынша міндеттемелерді орындауға байланысты басқа шарттарға тиісті өзгертулер мен толықтырулар енгізу туралы қосымша келісімге банктің уәкілетті органының шешіміне сәйкес қол қою жолымен жазбаша ресімделуге тиіс.

Ескерту: 6-тармақ өзгертілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2002 жылғы 1 тамыздағы N 279 қаулысымен , ҚР Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау жөніндегі агенттігі Басқармасының 2004 жылғы 25 қыркүйектегі N 269 қаулысымен .

2-тарау. Берілген кредит жөніндегі құжаттаманы жүргізу тәртібі

7. Берілген әрбір кредит бойынша банкте кредит папкасы арналуға тиіс, ол банктік заем шартына қол қойылған немесе оны бекіткен күні ашылып, осы Ережелерде көзделген реттерде болмаса, қолданылуы тоқтатылған сәтте ғана жабылады.

8. Кредит папкаларын жүргізу және сақтау банктің жауапты қызметкеріне тапсырылуға тиіс, банктің кредит папкаларындағы құжаттардың толықтығын және олардың амандығын қамтамасыз ету жөніндегі міндет соған жүктеледі.

9. Уәкілетті органмен банк жұмысын инспекциялаған кезде инспекторларға банктің филиалдары берген кредиттер бойынша папкаларды қосқанда, олар сұратқан барлық кредит папкалар берілуге тиіс.

Ескерту: 9-тармақ өзгертілді - ҚР Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау жөніндегі агенттігі Басқармасының 2004 жылғы 21 тамыздағы N 248 қаулысымен .

10. Әрбір кредиттік папкада соның ішінде тұрған құжаттардың жеке тізбесі болуға тиіс. Кредит папкасында тұрған құжаттар тігілген және хронологиялық тәртіппен нөмірленген болуға тиіс.

11. Кредит папкасындағы бланк кредиттері бойынша кез-келген кредитті берген кезде талап етілетін қажетті құжаттаманың болуы жеткілікті. Негізгі

құжаттама мына тізбеге сәйкес келеді:

1) кредитті пайдалану мақсаты мен мүлік тізбесі көрсетілген, қарыз алушы қол қойған өтініш, ол кредитті қайтаруды қамтамасыз етудің кепілдігі үшін, баланстық құны көрсетіліп берілуі мүмкін;

1-1) заемшы заңды тұлғаның уәкілетті органының кредит алуға шешімі;

1-2) кепіл беруші заңды тұлғаның уәкілетті органының заемшы міндеттерінің орындалуын қамтамасыз етуге кепіл затын беруге шешімі;

2) егер қарыз алушы заңды тұлға болса, оның құрылтайшы құжаттарының белгіленген тәртіппен куәландырылған көшірмесі;

3) заңды тұлғаның қол қою үлгілері және мөр таңбасы бар нотариалды куәландырылған карточка және банктік заем шартына заем берушінің атынан қол қоюға уәкілетті адамға заем берушінің атынан берілген сенімхат;

4) жасалған банктік заем шартының түпнұсқасы;

4-1) заемшының бизнес-жоспары немесе заемды техникалық-экономикалық негіздеу ;

4-2) заемшы заңды тұлғаның қолы қойылған өтініш берілген күннің алдындағы соңғы есепті күнгі қаржылық есеп және заемшы заңды тұлғаның салық декларациясының көшірмесі қоса берілген соңғы есепті жылдағы қаржылық есебі, сондай-ақ банктің заемшы заңды тұлғаның кредит қабілеттілігіне баға берілген қорытындысы;

5) < * >

6) < * >

7) заемшының бизнес-жоспарында белгіленген мақсаттар мен міндеттердің іске асырылу мүмкіндігі туралы баға берілген банктің қорытындысы;

8) банктің тиісті органының кредиттің мерзім бойынша және басқа шарттар бойынша берілуін мақұлдау жөніндегі шешімі;

9) кредитті пайдалану мақсатын растайтын құжаттар;

1 0) < * >

1 1) < * >

12) басқа банктердегі ашылған банк шоттары туралы мәліметтер. Егер қарыз алушы осы кредитті толық көлемде немесе оның қандай да бір бөлігін алу жөніндегі басқа адамның агенті болса, онда папкаға қарыз алушының агент ретіндегі өкілеттігін растайтын құжаттың көшірмесі қоса берілуге тиіс, онда кредиттің сомасы және оны іс жүзінде пайдаланушының мақсаты және заем алушының банктің заемдар бойынша берешегінің бар екендігі көрсетіледі.

13) жеке кәсіпкерлер үшін мемлекеттік тіркелгені өткен (қайта тіркелгені) жөніндегі фактіні растайтын уәкілетті орган берген, белгіленген нысандағы құжаттың көшірмесі ;

14) клиенттің салық есебіне қойылғанын растайтын салық қызметі органы

берген, белгіленген нысандағы құжат.

Қазақстан Республикасының тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджетінде белгіленген айлық есептік көрсеткіштің мың есе мөлшерінен аспайтын мөлшердегі бір заемшыға берілген тұтынушы заемы бойынша кредиттік құжаттар жинағында мына құжаттардың болуы қажет:

- 1) заемшының жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі
- 2) жасалған банктік заем шартының түпнұсқасы;
- 3) заемшының скорингтік бағалауын және рейтингін немесе заемшының кредит алу қабілетін бағалауды белгілейтін құжат.

Заемшының бизнес-жоспарына немесе заемды техникалық-экономикалық негіздеуге қойылатын негізгі талаптар банктің кредит саясатын белгілейтін ішкі құжаттарында көзделеді.

Инвестициялық заемдарда (кредиттерде) борышкердің бизнес-жоспары төмендегілермен шектелмей, мынадай мәліметтерді қарастыруға тиіс:

бизнес-жоспар шеңберінде өндіріс үшін ұсынылатын тауарлар; өткізу рыноктары, оның ішінде өндірістің болжанатын көлемі және тауарлардың өзіндік құны;

маркетингтің негізгі элементтері (тауарларды тарату кестесі, баға белгілеу, сатуды ынталандыру әдістері);

технологиялық байланыстар кестесімен бірлесіп жасалған жылдар бойынша өндірістің жан-жақты жоспары (өнім сапасын бақылау және өндірістің ықтимал шығындарын бағалау процестері, өндіріс жабдықтарын сатып алу);

тәуекелдерді бағалау және оларды басқару; жылдар бойынша жан-жақты қаржы жоспары (жылдар бойынша бизнес-жоспарын іске асырудағы қаржы көрсеткіштері және бизнес-жоспарды қаржыландыру көлемі мен инвестициялық кредитті өтеу) және шығыстар сметасы.

Ескерту: 11-тармақ өзгертілді және толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2001 жылғы 31 қаңтардағы N 15 қаулысымен, 2002 жылғы 1 тамыздағы N 279 қаулысымен, 2003 жылғы 21 сәуірдегі N 130 қаулысымен, 2003 жылғы 4 тамыздағы N 287 қаулысымен, ҚР Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау жөніндегі агенттігі Басқармасының 2004 жылғы 25 қыркүйектегі N 269 қаулысымен.

11-1. Шағын кәсіпкерлік субъектілеріне кредит берген кезде мынадай құжаттама тізбесі талап етіледі:

- 1) заемшы қол қойған, кредитті пайдалану мақсаты көрсетілген өтініш;
- 2) заемшының құрылтай құжаттарының (заңды тұлға үшін) немесе жеке басын куәландыратын құжаттың (жеке тұлға үшін) көшірмелері, немесе мемлекеттік тіркеудің (қайта тіркеу) (дербес кәсіпкерлер үшін) жасалған фактісін

растайтын уәкілетті орган белгіленген нысанда берген құжаттың көшірмесі;
3) қол қойылған үлгілері бар карточка, мөрдiң таңбасы (заңды тұлғалар үшін);

4) жасалған банктік заем шартының түпнұсқасы;
5) < * >

б) заемшының уәкілетті өкілі - заңды тұлға қол қойған соңғы өткен қаржы жылы үшін қаржылық есеп беру;
7) < * >

8) клиентті салық есебіне қою фактісін растайтын салық қызметі органы берген белгіленген нысандағы құжат.

Банк бухгалтерлік есеп пен қаржылық есепті жасаудың ықшамдалған нысанын Қазақстан Республикасының заңдары белгілеген тәртіппен қолдануға құқық беретін шағын кәсіпкерлік субъектілері - заемшылар бойынша берілген мақсатты кредитті тексеруді құрамына енгізетін жылына бір реттен кем емес ретпен қаржылық жағдай мониторингін өткізеді. Өткізілген мониторинг нәтижесі кредиттік құжаттар жинағына қосылуы тиіс.

Ескерту: 11-1-тармақпен толықтырылды, өзгерту, толықтырулар енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2003 жылғы 21 сәуірдегі N 130 қаулысымен, ҚР Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау жөніндегі агенттігі Басқармасының 2004 жылғы 25 қыркүйектегі N 269 қаулысымен.

12. Егер берілген кредит жылжымайтын мүлік ретінде кепілмен қамтамасыз етілген болса, онда кредит папкасы жөніндегі қосымша құжаттамада мыналар болуға тиіс:

1) ипотека туралы жасалған, мемлекеттік тіркеуден өткендігі туралы белгісі бар шарттың түпнұсқасы;

2) кепілге салынған мүліктің рыноктық құнын растайтын және дәлелдейтін бағасы туралы құжат;

3) кепілге салынған мүліктің, егер кредит осы мүлікті сатып алу үшін берілген болса, сатып алу бағасын растайтын құжаттар.

13. Жылжымалы мүліктің кепілдігі түріндегі қарыз алушының міндеттемелерін орындауды қамтамасыз етілетіндей жағдайда берілген кредиттер бойынша кредиттік папкаға негізгі құжаттамадан басқа кепілдік туралы шарт, кепілге салынған зат және оның құнын анықтау әдісі туралы ақпарат қоса беріледі.

Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жағдайда кепілдік туралы шартта оның тиісті уәкілеттік мемлекеттік органдарда тіркелгендігі туралы белгі болуға тиіс.

Ескерту: 13-тармақ өзгертілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2001 жылғы 31 қаңтардағы N 15 қаулысымен.

14. Кепілдік туралы шартқа сәйкес қарыз алушының меншігіне көшкеннен кейін кепілдік затқа айналған жылжымалы мүлікті сатып алуға бөлінген кредиттер жөніндегі папкада осы мүліктің сатып алу бағасын және оның сақтандырылған сомасын растайтын құжаттар болуға тиіс.

15. Егер кредит қарыз алушыға құрылыс саласында пайдалану үшін, оның ішінде жылжымайтын мүліктің конструкциясын өзгерту немесе оны құрылыстық жағынан басқаша жетілдіру үшін берілген болса, онда папкаға жоспарланып отырған жұмыс бойынша кредит берілген жұмыстардың орындалуын растайтын жобалау-сметалық құжат және тексеру жөнінде банк дайындаған есептер немесе қарыз алушының қабылдау-өткізу актісі қоса тіркеледі.

16. Міндеттемелерінің тек қана кепілдікпен немесе кепілмен қамтамасыз етілген кредит бойынша кредиттік папкаға мынадай қосымша құжаттар қоса беріледі:

1) кепілдік немесе кепілдеме шарты;

1-1) гранттың уәкілетті органының немесе заңды тұлғаның кепілдік берушісінің банк-кредиторға кепілдік беру немесе заемшы міндеттерін орындауды қамтамасыз етуге кепілдік беру туралы шешімі;

2) < * >

3) кепілшінің атынан кепілдік шартына немесе кепілдемешінің атынан кепілдемелік шартқа қол қоятын адамның өкілеттігін растайтын нотариалды куәландырылған құжаттар;

4) заңды тұлға болып табылатын гаранттың немесе кепілдік берушінің кредит берудің алдындағы соңғы есепті күнге қаржылық есебі немесе жеке тұлға болып табылатын гаранттың немесе кепілдік берушінің кірісін растайтын анықтама.

Ескерту: 16-тармақ өзгертілді, толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2001 жылғы 31 қаңтардағы N 15 қаулысымен, 2002 жылғы 1 тамыздағы N 279 қаулысымен, 2003 жылғы 21 сәуірдегі N 130 қаулысымен.

17. Қамтамасыз ету жөніндегі шарттарды қосқанда берілген кредит бойынша банк жасасқан шарттарға енгізілген өзгертулер мен толықтырулар осы шарттардың талаптарына сәйкес ресімделуге және тиісті папкаға қоса тіркелуге тиіс.

18. Банк кредиттің мақсатпен пайдаланылуын тексеруді жүзеге асыруға, сондай-ақ қарыз берушінің қаржылық жай-күйін талдауға тиіс. Талдау нәтижелері жөніндегі құжаттар кредиттік папкаға қоса тіркелуге тиіс.

Ескерту: 18-тармақ өзгертілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2001 жылғы 31 қаңтар N 15 қаулысымен.

19. *Тармақ алынып тасталынды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2002 жылғы 1 тамыздағы N 279 қаулысымен.*

3-тарау. Кредитке байланысты сатып алынған талап ету құқы бойынша құжаттама жүргізу тәртібі

20. Егер банк кредитке байланысты құқықты сатып алса, онда ақша талабын (факторингті) басқаға беру арқылы қаржыландыру шартына қол қойған немесе ипотекалық куәлік бойынша құқықтың берілгені тіркелген сәттен бастап банк кредиттік папка ашады, оған барлық құжаттардың бастапқы кредитордағы папкада болған, осы ережелердің талаптарына сәйкес ресімделген және бастапқы кредит беруші куәландырған түпнұсқалары тіркеледі.

Ескерту: 20-тармақ өзгертілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2003 жылғы 21 сәуірдегі N 130 қаулысымен .

21. Осы Ережелердің 20-тармағында көрсетілген құжаттардан басқа кредитке байланысты талапты алған банктің осы кредиттік папкада мыналары болуға тиіс:

1) талапты біреуге берген банктің кредитті өтеуге байланысты төлемдерінің уақтылығы және толықтығы туралы егжей-тегжейлі есебі;

2) кредитке қызмет көрсету (кредитті өтеу жөніндегі төлемдерді алу) талаптары туралы ережелерді қамтитын, сондай-ақ кредитті өтеу жөніндегі төлемдер туралы мәліметтер мен жазбаша құжаттарды өзара алмасу туралы шарт немесе ипотекалық куәлік;

3) < * >

4) кепіл, кепілдік бойынша талаптарды бастапқы кредит берушінің беруі туралы шарттар, қарыз алушының осы кредит бойынша міндеттемелерін орындауды басқалай қамтамасыз етулері.

Банк кредитке байланысты талап ету құқын индоссамент негізінде ипотекалық куәлікпен сатып алған жағдайда, сол бойынша құқықты сатып алған банк тиісті кредиттік папкаға бұрынғы кредит берушімен жасасқан, осы тармақтың 2) тармақшасында көрсетілген талаптарға қатысты жеке келісімді қоса тігуге міндетті.

Ескерту: 21-тармақ өзгертілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2001 жылғы 31 қаңтардағы N 15 қаулысымен.

4-тарау. Банк берген талаптар бойынша құжаттама

22. Кредитке байланысты талаптарын біреуге берген банк осы кредитке байланысты міндеттемелер бойынша талаптарды біреуге беру туралы өзі жасасқан барлық шарттарды кредиттік папкаға тігуге міндетті.

23. Кредит бойынша талапты басқаға берген банк кредитті сенімгерлік басқару шарты бойынша кредитке қызмет көрсету жөніндегі қызмет көрсетуді жалғастырған жағдайда, осы банк досьеде банктік заем шартының көшірмесін және кредитке бұдан әрі қызмет көрсету бойынша қызмет көрсету үшін оған қажетті басқа құжаттарды қалдырады.

Ескерту: 23-тармақ жаңа редакцияда жазылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2003 жылғы 21 сәуірдегі N 130 қаулысымен .

5-тарау. Қарыз берушілерді ауыстыру жөніндегі құжаттама

24. Қарыз берушілерді ауыстыру бастапқы қарыз берушінің өзінің борышын басқа адамға - жаңа қарыз берушіге ауыстыру туралы шартымен, сондай-ақ банктік заем шартына тиісті өзгертулер мен толықтыруларды енгізу жолымен ресімделеді.

25. Қарыз берушілері ауыстырылған кредит бойынша негізгі құжаттама мына тізбеге сәйкес папкаға қоса тігіледі:

1) қарыз алушының және болжалды жаңа қарыз алушының банктің борышты аударуға келісім беруі туралы өтініші;

2) жаңа қарыз алушыға байланысты осы Ережелердің 11-тармағына сәйкес ресімделген негізгі құжаттама, бұған мыналар жатпайды: аталған тармақтың 8-тармақшасы белгілеген талаптың екі құжатқа қатысы бар банктің ақша аударуға келісімі және қарыз алушының ауысуына байланысты банктік заем шартына өзгертулер мен толықтырулар енгізу;

3) борышты аударуға банктің жазбаша келісімі, сондай-ақ бұрынғы және жаңа қарыз алушының арасындағы жазбаша келісім;

4) банктік заем шартындағы жазбаша ресімделген, жаңа қарыз алушы мен кредит беруші банк қол қойған өзгертулер мен толықтырулар.

5) алғашқы заем алушының өз борышын басқа адамға аудару негіздемесі.

Ескерту: 25-тармақ толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2001 жылғы 31 қаңтар N 15 қаулысымен.

26. Жаңа қарыз алушының міндеттемелерді орындауын қамтамасыз етуге байланысты шарттары негізінде банк борышты аударуға келісім туралы шешім қабылдады, сол шарттардың қандай болғанына қарай кредит папкасына осы ережелердің 12-17 тармақтарына сәйкес жаңа қарыз алушыға ресімделген тиісті қосымша құжаттар қоса тіркеледі.

6-тарау. Банктің кепілдік немесе кепілдемелік міндеттемелері жөніндегі құжаттар

27. Банк кепілдікті немесе кепілдемелікті кепілдік немесе кепілдемелік жазбаша шарт формасында борышқордың өз міндеттемелерін орындамағаны үшін өзінің жауапкершілігі туралы кредит берушіге жазбаша хабарлама жібере отырып береді.

28. Борышқордың міндеттемелерін орындамауына байланысты банк өзінің кепілші немесе кепілдемеші ретіндегі кепілдік және кепілдемелік бойынша міндеттемелерін орындады, енді сол кепілдік және кепілдемелік бойынша кредит папкасы ашылуға тиіс, оны кепілдік немесе кепілдемешілік алған адам борышын өтегенге дейін жүргізеді.

29. Банктің кепілдік немесе кепілдемешілік міндеттемелерін орындауына байланысты ашылған кредит папкасында осы Ережелердің 11-тармағында көрсетілген талаптарға сәйкес кепілдік шарт жасау үшін ресімделген құжаттар болуға тиіс.

30. Борышқор кепілші немесе кепілдемеші банк алдындағы міндеттемелерін орындауды қамтамасыз еткен жағдайда осындай кепілдіктер мен кепілдемешіліктерге арналған кредит папкасында осы ережелердің 12-17 тармақтарында белгіленген талаптарға сәйкес ресімделген құжаттар болуға тиіс.

7-тарау. Кредиттік мониторинг бойынша құжаттама

31. Банк әр заемшы бойынша кредиттік досъеге мынадай құжаттарды қоса беруге міндетті:

1) банк пен қарыз алушы арасындағы жазысқан хаттар, қарыз алушының қаржылық жай-күйін және оның кредитті дер кезінде және толық көлемде қайтаруға байланысты төлем жасауды жүзеге асыру қабілетін тексеру мақсатымен тиісті шарттарды жасағаннан кейін;

1-1) заемшының қолы қойылған жартыжылдықтың қаржылық есебі;

1-2) банк алдындағы берешегінің жалпы сомасы елу миллион теңгеден асатын заемшының қолы қойылған тоқсандағы (тоқсандардағы) қаржылық есебі;

1-3) заемшының салық декларациясының көшірмесі қоса берілген соңғы аяқталған жылдағы қаржылық есебі;

2) кредитті кепілмен қамтамасыз ету үшін берілген мүлікті инвентарлау акті;

3) гранттың немесе заемшының кепілдік берушісінің қаржылық жағдайына баға берілген банктің қорытындысы;

3-1) гарант немесе заемшының кепілдік берушісі қол қойған жартыжылдықтың қаржылық есебі;

3-2) гаранттың немесе заемшының кепілдік берушісінің салық декларациясының көшірмесі қоса берілген соңғы есепті жылдағы қаржылық есебі (сомасы жүз миллион теңгеден асатын кредиттер бойынша);

4) кредитті қайтаруға байланысты төлемдердің үздіксіздігі мен толықтығын білдіретін құжаттар;

5) қарыз алушы өз міндеттемелерін орындамаған немесе тиісті дәрежеде орындамаған жағдайда банк қолданған шаралардың куәсі болатын құжаттар;

6) кредит бойынша берешектің толық немесе ішінара өтелу фактін растайтын және кредитті өтеу көзін көрсететін құжаттар;

7) заемшының қаржылық жағдайына берілген баға мен кредиттің мақсатқа сай пайдаланылуын тексеру нәтижелері көрсетілген банктің қорытындысы;

8) Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде N 2103 тіркелген Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі

Басқармасының 2002 жылғы 16 қарашадағы N 465 қаулысымен бекітілген олардың күмәнді және үмітсіз санатқа қойылған активтерді, шартты міндеттемелерді және оларға қарсы провизияларды құру ережесінің 2 және/немесе 3 қосымшасының N 1 кестесіне сәйкес кредит берілген айдан кейінгі әрбір есепті айдың 1-і күніне берілген кредиттің біліктілік санаты туралы мәліметтер .

1-1), 1-2) және 1-3) тармақшалардың талаптары заемшы заңды тұлғаларға қойылмайды, оның ішінде заңды тұлға құрмаған жеке кәсіпкерлер.

1-1) және 1-2) тармақшалардың талаптары шағын кәсіпкерліктің субъектілері-заемшыларына қолданылмайды.

1), 4), 6) тармақшалардың талаптары және 7) тармақшаның кредитті мақсатты пайдалану нәтижелерін тексеру бөлігіндегі талабы кредитті кредиттік карточкалар бойынша алған заемшыларға қатысты кредиттік құжаттар жинағына қолданылмайды .

Егер гарант немесе кепілдік беруші Standard & Poor's агенттігінің "А"-дан төмен емес рейтингі немесе басқа да халықаралық рейтинг агенттіктерінің бірінің осындай деңгейдегі рейтингі бар қаржылық ұйым болып табылса, салық декларациясының көшірмесін ұсыну талап етілмейді.

Ескерту: 31-тармақ толықтырылды, өзгертілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2002 жылғы 1 тамыздағы N 279 қаулысымен , 2003 жылғы 21 сәуірдегі N 130 қаулысымен , ҚР Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау жөніндегі агенттігі Басқармасының 2004 жылғы 25 қыркүйектегі N 269 қаулысымен .

32. Талаптарды беру туралы шарттың негіздеріне сәйкес кредитке қызмет ететін банк құжаттама жүргізуге міндетті, ол кредитті қайтаруға байланысты төлемдердің үздіксіздігі мен толықтығын білдіретін құжаттама жүргізуге және оларды дер кезінде кредит папкасына қоса тігуге міндетті.

33. Банктің әлі жауапкершілігінің уақыты келмеген кепілдіктері бойынша осы Ережелердің 31-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген құжаттама жүргізілуге тиіс .

Осы Ережелердің 31-тармағына белгіленген талаптар банктің кепілдіктер немесе кепілдіктемелер бойынша құжаттама жүргізудің тәртібіне толық көлемде қатысты, солар бойынша банк борышқордың өз міндеттемелерін орындамағаны үшін жауап береді .

Ескерту: 33-тармақ өзгертілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2001 жылғы 31 қаңтар N 15 қаулысымен.

34. *Тармақ алынып тасталынды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2001 жылғы 31 қаңтар N 15 қаулысымен.*

Төраға

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
1999 жылғы 16 тамыздағы
N 276 қаулысымен бекітілген
Қазақстан Республикасындағы
банктердің кредиттеу жөніндегі
құжаттаманы жүргізу туралы
ережелеріне қосымша

*Ескерту: Қосымша алынып тасталынды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының
2001 жылғы 31 қаңтар N 15 қаулысымен .*

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК